

Delovni paket (DP) 4: Mikrobiološka diagnostika in spremljanje

Strokovno mnenje glede tipa mask za splošno populacijo

Datum prejema vprašanja:	18.7.2022
Zastavljavec vprašanja:	Koordinacija covid-19
Vprašanje prejeto po:	elektronska pošta
Rok za pripravo odgovora:	21.7.2022
Datum odgovora:	19.7.2022
Prejemniki odgovora:	Koordinacija covid-19

Vprašanje: Strokovno mnenje glede tipa maske za splošno populacijo

---

Strokovno mnenje

Ker se virus SARS-CoV-2 lahko prenese s simptomatske kot tudi asimptomatske okužene osebe, je uporaba zaščitnih mask enostaven in dokaj poceni ukrep, ki zaščiti nosilca maske pred okužbo kot tudi prepreči širjenje virusa od okužene osebe naprej. Uporaba mask in cepljenje sta mnogo cenejša kot drugi ukrepi za obvladovanje širjenja SARS-CoV-2, ki prinašajo s sabo visoke ekonomske kot tudi socialne stroške. Kljub temu sta oba omenjena, učinkovita in dokaj poceni ukrepa, nenehna tarča glasnega dela manjšine družbe. Na voljo so že številne strokovne objave o pozitivnem vplivu uporabe mask na zmanjševanje dnevnega števila ugotovljenih okužb s SARS-CoV-2, raziskave pa so bile izvedene v različnih okoljih (družinsko okolje, letalski promet, nacionalna raven). Na rezultate raziskav, ki so izvedene v različnih kulturnih, nacionalnih, geografskih, podnebnih okoljih, vplivajo različni dejavniki, na katere nimamo vpliva. Primerjava letalskih prevozov z obvezno in striktno uporabo zaščitnih mask s poleti, kjer maske niso bile obvezne in so bile le redko uporabljene, pa ni obremenjena z dodatnimi človeškimi, političnimi ali okoljskimi dejavniki. Freedman in sod. so primerjali pojavnost sekundarnih okužb s SARS-CoV-2 med tremi letalskimi poleti, kjer mask niso uporabljali in so ugotovili številne prenose (1 do 12 okuženih, prenos na 2 do 15 sopotnikov) ter petimi 8-urnimi poleti, na katerih je bila uporaba mask obvezna in prenosov okužb niso ugotovili (58 pozitivnih potnikov ni preneslo okužbe na 1500 do 2000 sopotnikov)(1). Raziskave, izvedene na nacionalni ravni, tudi kažejo pozitiven vpliv obvezne uporabe zaščitnih mask v splošni populaciji in zmanjšanje števila novih okužb za 15 – 47% (2 - 4).

V uporabi so različni tipi zaščitnih mask, ki se med seboj ločijo po učinkovitosti. Čeprav laboratorijski testi večinoma ugotavljajo boljšo učinkovitost N95/FFP2 zaščitnih mask kot kirurških mask, pa populacijske raziskave na zdravstvenih delavcih ne kažejo prepričljivih razlik (4).

Predlog priporočenega tipa zaščitnih mask za splošno populacijo

Za splošno populacijo priporočamo uporabo kirurških zaščitnih mask tip II in IIR. Ob tem je treba poudariti pravilno nameščanje in snemanje, trajanje uporabe in higieno rok.

Reference:

1. Freedman DO, Wilder-Smith A. In-flight transmission of SARS-CoV-2: a review of the attack rates and available data on efficacy of face masks. J Travel Med. 2020; 27: taaa 178.
2. Lyu W, Wehby GL. Community use of face masks and COVID-19: evidence from a natural experiment of state mandates in the US. Health Aff. 2020; 39: 1419-25.
3. Karaivanov A, Lu SE, Shigeoka H, Chen C, Pamplona S. Face masks, public policies, and slowing the spread of COVID-19: Evidence from Canada. J Health Economics 2021; 78: 102475.
4. Ju JTJ, Boisvert LN, Zuo YY. Face masks against COVID-19: Standards, efficacy, testing and decontamination methods. Adv Colloid Interface Sci 2021; 292: 102435.

Sprejem strokovnega mnenja

Strokovno mnenje je bilo obravnavano na sestanku DP4: dopisno dne 19. – 20.7.2022.

Do predloga se je opredelilo: 4 člani DP.

Rezultati glasovanja: ZA: 4   PROTI: 0   VZDRŽAN: 0

Obravnavanje strokovnega mnenja na posvetovalni skupini (Izpolnjuje DP0: koordinacija)

Strokovno mnenje je obravnavala posvetovalna skupina: DA   NE

Če da:

Strokovno mnenje je bilo na posvetovalni skupini obravnavano dne 21. 7. 2022

Posvetovalna skupina se je z mnenjem seznanila.
